

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی ناپیوسته
تربیت معلم قرآن کریم

گروه علوم انسانی

مصوب پانصد و نود و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۸۵/۷/۲۳

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم

گروه: علوم انسانی
رشته: تربیت معلم قرآن کریم
دوره: کارشناسی ناپیوسته
کمپته تخصصی: الهیات و معارف اسلامی
گرایش:
کدرشته:

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۷/۲۲ بر اساس طرح دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۸۵/۴/۳ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره پانصد و نود و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۸۵/۷/۲۲ در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم

۱) برنامه آموزشی دوره که از طرف گروه کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره پانصد و نود و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۸۵/۷/۲۲ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمدمهدی زاهدی
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رونوشت:

- به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

دکتر رحیم‌علی برزنجویی
دبیر شورای گسترش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم»

مقدمه

با حمد و سپاس پروردگار یکتا و سلام به پیشگاه با عظمت انبیاء الهی به ویژه رسول گرامی اسلام، حضرت محمدابن عبدالله (صلی الله علیه وآله وسلم) و ولی الله الاعظم حجت ابن الحسن العسکری «ارواحنا له الفداء» و درود بی پایان به شهدای عزیز و گرانقدر اسلام از هنگام نزول قرآن کریم تاکنون که در حمایت و استقرار حاکمیت این کتاب آسمانی در پهنه گیتی چون خورشید تابان درخشیدند و برای رسیدن به این هدف از بذل جان و مال مضایقه نمودند.

دانشکده معارف قرآنی اصفهان با اعتقاد راسخ به اینکه قرآن کریم، بهترین برنامه زندگی را برای بشریت به ارمغان آورده و بر اساس حدیث شریف «القرآن افضل کُلِّ شَیْءٍ دُونَ اللَّهِ»، بالاترین جایگاه را پس از ذات مقدس حق تعالی دارد، در راستای وظایف الهی و اجتماعی خویش و بهره‌مندی علاقمندان به معارف قرآن و اهل بیت (س)، به منظور فراهم نمودن بستر مناسب برای بهره‌گیری عموم افراد جامعه از این معجزه جادوانه، ارتقاء سطح دانش نسل جوان از کاردانی به کارشناسی و در جهت نیل به اهداف زیر دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم» را تدوین نموده است.

مجموعه حاضر، حاصل سال‌ها تلاش کارشناسان و اساتید این دانشکده بوده که پس از تجارب عملی، تحقیق، بحث و نظرخواهی از صاحب‌نظران تنظیم گردیده است. مشخصات کلی این دوره به شرح زیر می‌باشد:

۱- اهداف:

الف) نشر و ترویج فرهنگ و معارف اسلامی با بهره‌مندی از کتاب آسمانی قرآن کریم و در پرتو مکتب

اهل بیت (ع) با هدف مقابله با تهاجم فرهنگی، سیاسی و اجتماعی علیه اسلام و مسلمین.

ب) برطرف نمودن نیاز شدید جامعه اسلامی و تربیت معلم و مربی قرآن و معارف دین، آشنا به اصول و قواعد تدریس، جهت آموزش در سطح جامعه و انواع کلاس‌ها از قبیل مقاطع تحصیلی آموزش و پرورش.

ج) ارتقاء سطح دانش، فرهنگ، اخلاق و تربیت اسلامی آحاد جامعه به ویژه نسل جوان و دانشگاهی.

د) ایجاد بستر مناسب به منظور توسعه و گسترش علوم و معارف قرآن در قشرهای مختلف جامعه از جمله آموزش عالی و پژوهش‌های علمی.

ه) آموزش خیل کثیر دانش‌آموختگان دوره‌های کاردانی گروه علوم انسانی دانشگاه‌ها از قبیل دانشگاه پیام نور، دانشگاه آزاد و مؤسسات آموزش عالی سراسر کشور که مشتاق ورود به مقاطع بالاتر می‌باشند.

و) پاسخگویی به تقاضای اجتماعی علاقمندان به آموزش عالی و باز نمودن این مسیر به روی آنان با توجه

به عدم وجود دوره کارشناسی ناپیوسته مربوطه.

ز) تربیت معنوی، فکری، اجتماعی و اخلاقی دانشجویان این دوره و نهایتاً تربیت همه‌جانبه‌اقتدار مختلف جامعه.

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم» حداقل دو و حداکثر سه سال تحصیلی و نظام

آموزشی آن واحدی است. هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش کامل است و زمان تدریس هر واحد

نظری، عملی و کارورزی به ترتیب یک، دو و سه ساعت در هفته می‌باشد. دستورالعمل ثبت‌نام، انتخاب واحد،

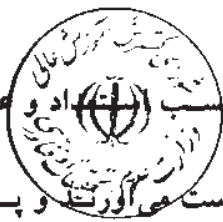
حذف و اضافه و دیگر مقررات آموزشی، تابع آیین‌نامه آموزشی مصوب «شورای گسترش آموزش عالی» است.

۳- تعداد و نوع واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم، ۷۴ واحد به شرح زیر است:

شماره	نوع درس	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۱۳ واحد
۲	دروس پایه - اصلی	۲۸ واحد
۳	دروس تخصصی و تخصصی - تربیتی	۲۹ واحد
۴	دروس اختیاری	۴ واحد
	جمع واحدها	۷۴ واحد

۴ - نقش و توانایی:

دانشجویان دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم»، طی این دوره به حسب (الف) اد و حلقه خود، یک مجموعه معلومات کاربردی را در زمینه تدریس و آموزش معارف قرآنی به دست می‌آورند و پس از آن با اطلاعات تخصصی که به دست آورده‌اند، خواهند توانست علاوه بر شرکت در دوره‌های بالاتر، از این رهگذر کمبودهای موجود در زمینه‌های کلاس‌داری و تدریس معارف و مفاهیم علوم قرآنی و اهل بیت (س) را در جامعه تأمین نموده و به تعلیم و تربیت نسل جوان و نوجوان مشغول شوند. بنابراین فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند نقش مؤثری را در ساخت فرهنگ و اخلاق جامعه ایفا نمایند. «انشاءالله»

۵ - ضرورت و اهمیت: در نظام اسلامی و مکتب‌های الهی، اجرای عدالت، تأمین رفاه نسبی و حفظ

آرامش جامعه و اعتلای بشر، سرلوحه تمام برنامه‌ها می‌باشد و برای تحقق این اهداف مقدس و بنیادی، باید تمام عوامل و امکانات در جهت اعمال شود که تکلیف هر فرد در جامعه، در سه بعد:

الف) ارتباط با خالق جهان هستی، ب) ارتباط با انسان‌های دیگر،

ج) نحوه و حدود استفاده از مواهب طبیعی، بر پایه و اساس قوانین و ضوابط عادلانه، مشخص و معین گردد.

میلیون‌ها کودک، نوجوان، جوان، میانسال و مسن، در جامعه وجود داشته که باید تحت تعلیم و تربیت صحیح قرار گرفته تا اهداف فوق تحقق یافته، اخلاق و انحرافی در آنها پدید نیاید و از سوی دیگر، اشخاص متعهد و متدینی باید وجود داشته باشند که آن میلیون‌ها انسان معصوم و مستعد را، تحت تعلیم و تربیت قرار داده، با اجرای احکام اسلام و اخلاق اسلامی، نسل بعدی را به آداب دینی و اسلامی مؤدب ساخته و پرورش دهند.

در نتیجه تشکیل دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم» در جهت توسعه فرهنگ قرآن و عترت (س) در تمام واحدهای آموزشی و مراکز حساس، ضرورت می‌یابد تا با تربیت محقق، پژوهشگر، مبلغ و مدرس قرآن کریم، آنان انقلاب شکوهمند اسلامی را پشتوانه قوی باشند و رهرو راه بنیانگذار آن، حضرت امام خمینی (ره) بوده و مسئولیت تربیت نسل آینده را برعهده گیرند.

فصل دوم: برنامه و جدول دروس

الف) عناوین کلی دروس عمومی دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم»

کد درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۰۱	اندیشه اسلامی (۱) (مبدأ و معاد)	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۲	اندیشه اسلامی (۲) (نبوت و امامت)	۲	۳۲	—	۳۲	اندیشه اسلامی (۱)
۰۳	انسان در اسلام	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۴	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۵	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۶	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۷	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۸	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۲	—	۳۲	—
۰۹	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۲	—	۳۲	—
۱۰	تاریخ امامت	۲	۳۲	—	۳۲	—
۱۱	تفسیر موضوعی قرآن کریم	۲	۳۲	—	۳۲	—
۱۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۲	—	۳۲	—
۱۳	فارسی (۲)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	فارسی
۱۴	زبان خارجی (۲)	۲	۳۲	—	۳۲	زبان خارجی
۱۵	تربیت بدنی (۲)	۱	—	۳۲	۳۲	تربیت بدنی (۱)
	جمع	۲۹	۴۳۲	۶۴	۴۹۶	—

۱ - دانشجوی موظف است از جدول فوق ۱۳ واحد انتخاب نماید.

۲ - از بین دروس فوق، انتخاب درس فارسی (۲)، زبان خارجی (۲) و تربیت بدنی (۲) الزامی است.

۳ - بر اساس بند ۵ مصوبه جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۴/۴/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانشجویان دوره

کارشناسی ناپیوسته موظفند چهار درس از چهار گروه «مبانی نظری اسلام»، «انقلاب اسلامی»، «تاریخ و تمدن اسلامی» و «آشنایی با منابع اسلامی» را انتخاب نمایند.

ب) عناوین کلی دروس پایه و اصلی دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم»

کد درس	نام درس	تعداد ساعت			تعداد واحد
		نظری	عملی	جمع	
۱۶	تجزیه و ترکیب آیات قرآن (۱)	—	۹۶	۹۶	۳
۱۷	تجزیه و ترکیب آیات قرآن (۲)	—	۹۶	۹۶	۳
۱۸	قرائت و تجوید (۳)	۱۶	۳۲	۴۸	۲
۱۹	قرائت و تجوید (۴)	۱۶	۳۲	۴۸	۲
۲۰	فقه	—	۶۴	۶۴	۲
۲۱	مفردات قرآن کریم	۱۶	۳۲	۴۸	۲
۲۲	مبانی جامعه‌شناسی	۳۲	—	۳۲	۲
۲۳	روانشناسی عمومی	۳۲	—	۳۲	۲
۲۴	ملل و نحل (شناسایی ادیان آسمانی و ادیان دیگر)	۳۲	—	۳۲	۲
۲۵	روانشناسی تربیتی	۳۲	—	۳۲	۲
۲۶	اصول تعلیم و تربیت	۳۲	—	۳۲	۲
۲۷	فلسفه تعلیم و تربیت	۳۲	—	۳۲	۲
۲۸	شیوه آموزش متوسطه	۳۲	—	۳۲	۲
	جمع	۲۷۲	۳۵۲	۶۲۴	۲۸

ج) عناوین کلی دروس تخصصی دوره «کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم»

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
—	۴۸	۳۲	۱۶	۲	روش تحقیق	۲۹
—	۴۸	۳۲	۱۶	۲	روش تدریس مفاهیم و قرائت قرآن	۳۰
فقه	۶۴	۶۴	—	۲	روش تدریس احکام	۳۱
—	۳۲	—	۳۲	۲	تفسیر موضوعی (۱)	۳۲
تفسیر موضوعی (۱)	۳۲	—	۳۲	۲	تفسیر موضوعی (۲)	۳۳
تفسیر موضوعی (۲)	۳۲	—	۳۲	۲	تفسیر موضوعی (۳)	۳۴
—	۳۲	—	۳۲	۲	آشنایی با احادیث ائمه (ع)	۳۵
—	۳۲	—	۳۲	۲	تاریخ آموزش و پرورش در اسلام و ایران	۳۶
—	۳۲	—	۳۲	۲	روانشناسی کودک و نوجوان	۳۷
—	۳۲	—	۳۲	۲	اصول و فنون مشاوره و راهنمایی	۳۸
روش‌ها و فنون تدریس	۴۸	۳۲	۱۶	۲	سنجش و اندازه‌گیری	۳۹
—	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تولید و کاربرد مواد آموزشی	۴۰
گذراندن تمام واحدها	۱۲۸	۱۲۸	—	۲	کارورزی (۲)	۴۱
نیمسال پایانی	—	—	—	۳	پروژه تحقیقاتی	۴۲
	۶۰۸	۳۲۰	۲۸۸	۲۹	جمع	

(د) عناوین کلی دروس اختیاری دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم قرآن کریم

کد درس	نام درس	تعداد ساعت			تعداد واحد
		نظری	عملی	جمع	
۴۳	عربی (۱)	—	۶۴	۶۴	۲
۴۴	عربی (۲)	—	۶۴	۶۴	۲
۴۵	علوم بلاغت	۳۲	—	۳۲	۲
۴۶	کلام جدید	۳۲	—	۳۲	۲
۴۷	بهداشت و محیط زیست	۳۲	—	۳۲	۲
۴۸	تاریخ معاصر جهان اسلام	۳۲	—	۳۲	۲
۴۹	آشنایی با کلیات علوم اسلامی (فلسفه و عرفان)	۳۲	—	۳۲	۲
۵۰	آشنایی با مکاتب (عقیدتی - سیاسی)	۳۲	—	۳۲	۲
	جمع	۱۹۲	۱۲۸	۳۲۰	۱۶

- ۱ - دانشجوی موظف است با راهنمایی گروه مربوطه، حداقل ۴ واحد از بین دروس اختیاری فوق را انتخاب و در مهلت مقرر با موفقیت بگذراند.
- ۲ - دانشجویانی که در مقطع کاردانی دروس عربی را تا حد نصاب لازم نگذرانده‌اند، باید بعنوان پیشنیاز دروس عربی (۱) و (۲) از جدول فوق به آنان ارائه گردد.
- ۳ - برای دانشجویانی که بعضی از دروس اصلی و تخصصی را در مقطع کاردانی گذرانده باشند، می‌توان معادل آن را از دروس جدول فوق جایگزین نمود.